

**Түркістан облысы қоғамдық даму басқармасында сыбайлас
жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы
АНЫҚТАМА**

Түркістан қаласы

14 шілде 2026 жылы

Түркістан облысы қоғамдық даму басқармасы басшысының 2026 жылғы 5 маусымдағы «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу» №39 н/қ бұйрығымен құрылған жұмысшы топпен басқармада ішкі талдау жүргізілді. Жұмысшы топтың құрамы: жұмысшы топтың жетекшісі-Б.Жанәбіл, Этносаралық қатынастарды дамыту бөлімінің басшысы Шарипова Фарида Амантуровна; Мемлекеттік идеология бөлімінің басшысы Тажыбеков Нұрғазы Байғазыұлы; Ақпараттық ресурстар және БАҚ бөлімінің басшысы С.Избасканов; Қоғамдық-саяси ахуал бөлімінің басшысы Н.Жұмашбеков; Жастар саясаты бөлімінің басшысы Имашев Азамат Бахтжанович; Бас маман-есепші Шоланбаева Лаура Сернехановна.

Талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- 1) Басқарманың құрылымдық бөлімдерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің болу ықтималдығын анықтау;
- 2) Басқарманың құрылымдық бөлімдерінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметін жүзеге асыру барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 3) Басқарманың тапсырысы бойынша орындалатын мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыру процесіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

1. Басқарма қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бағыты бойынша

Басқарманың құрылымдық бөлімдерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерге талдау жүргізу барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындатуы мүмкін құқықтық оқылықтар, дискрециялық өкілеттіктерді негізсіз пайдалану мүмкіндігі немесе сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға ықпал ететін нормалар анықталған жоқ.

2. Басқарманың құрылымдық бөлімдерінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметін жүзеге асыру барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша

Басқарманың құрылымдық бөлімдерінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметін жүзеге асыру барысында қызметтік міндеттерді орындау тәртібі, қабылданатын шешімдердің ашықтығы және ішкі бақылау

рәсімдері зерделенді. Талдау нәтижесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындауына ықпал ететін фактілер анықталған жоқ.

3. Басқарманың тапсырысы бойынша орындалатын мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыру процесіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша

Басқарманың тапсырысы бойынша орындалатын мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыру процесі қарастырылды. Аталған бағыт бойынша рәсімдердің сақталуы, жауапты тұлғалардың өкілеттіктері және бақылау тетіктері зерделеніп, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындататын жағдайлар анықталған жоқ.

Қызметкерлердің жұмыс уақытын есепке алу және еңбек тәртібін бақылау процесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Мекемеде қызметкерлердің жұмыс уақытын есепке алу, еңбек тәртібінің сақталуын бақылау және табельдік есепті жүргізу процесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау ықтималдығы болуы мүмкін. Аталған процесс жауапты тұлғалардың қызметтік міндеттерін орындауына, жұмыс уақыты туралы енгізілетін мәліметтердің дұрыстығына және ішкі бақылау тетіктерінің тиімді жүзеге асырылуына байланысты жүргізіледі.

Тәуекел қызметкерлердің нақты жұмыс уақытын дұрыс көрсетпеу, жұмыс орнында болмаған кезеңдерін негізсіз жұмыс уақыты ретінде белгілеу, жекелеген қызметкерлерге субъективті түрде жеңілдік жасау немесе еңбек тәртібін бұзу фактілерін жасыру жағдайларынан туындауы мүмкін. Сонымен қатар табельдік есепті қалыптастыру кезінде жауапты тұлғалардың жеке мүддесі үшін қызметтік өкілеттіктерін пайдалануы, белгілі бір қызметкерлерге негізсіз артықшылықтар беруі немесе бақылау рәсімдерін толық көлемде жүзеге асырмауы ықтимал.

Мұндай жағдайлар қызметкерлердің еңбегіне ақы төлеу процесінің ашықтығы мен әділдігіне кері әсер етуі мүмкін. Нәтижесінде нақты орындалмаған жұмыс уақыты үшін қаржылық төлемдердің жүргізілу қаупі, еңбек ұжымында әлеуметтік теңсіздік сезімінің қалыптасуы, еңбек тәртібінің төмендеуі және мекеменің іскерлік беделіне нұқсан келу ықтималдығы пайда болады.

Сондай-ақ жұмыс уақытын есепке алу және табельдік мәліметтерді қалыптастыру барысында бақылау тетіктерінің жеткіліксіз болуы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша қабылданатын шаралардың тиімділігін төмендетуі мүмкін. Бұл жағдайлар бюджет қаражатын тиімді және мақсатты пайдалану қағидаттарының бұзылуына, сондай-ақ уәкілетті органдар тарапынан тексеру жүргізілген жағдайда қосымша тәуекелдердің туындауына әкелуі ықтимал.

Аталған тәуекелдерді төмендету мақсатында жұмыс уақытын есепке алу тәртібін сақтау, табельдік мәліметтердің дұрыстығын тұрақты бақылау,

жауапты тұлғалардың міндеттері мен жауапкершілігін нақты айқындау, ішкі бақылау рәсімдерін жетілдіру және қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтау бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізу қажет.

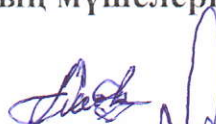
Ұсыныс: Алдағы уақытта қызметкерлердің жұмыс уақытын есепке алу және табельдік мәліметтерді қалыптастыру процесін бақылауды күшейту, жұмыс уақытын тіркеу деректерінің дұрыстығын тұрақты түрде тексеру, жауапты тұлғалардың енгізілген мәліметтер үшін жауапкершілігін арттыру және табельдік есеп жүргізу рәсімдерінің ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында ішкі бақылау тетіктерін жетілдіру қажет.

Жұмысшы топтың жетекшісі

Б.Жанәбіл

Жұмысшы топтың мүшелері

Ф.Шарипова

Н.Тажыбеков

Н.Жұмашбеков

С.Избасканов

А.Имашев

Л.Шоланбаева